

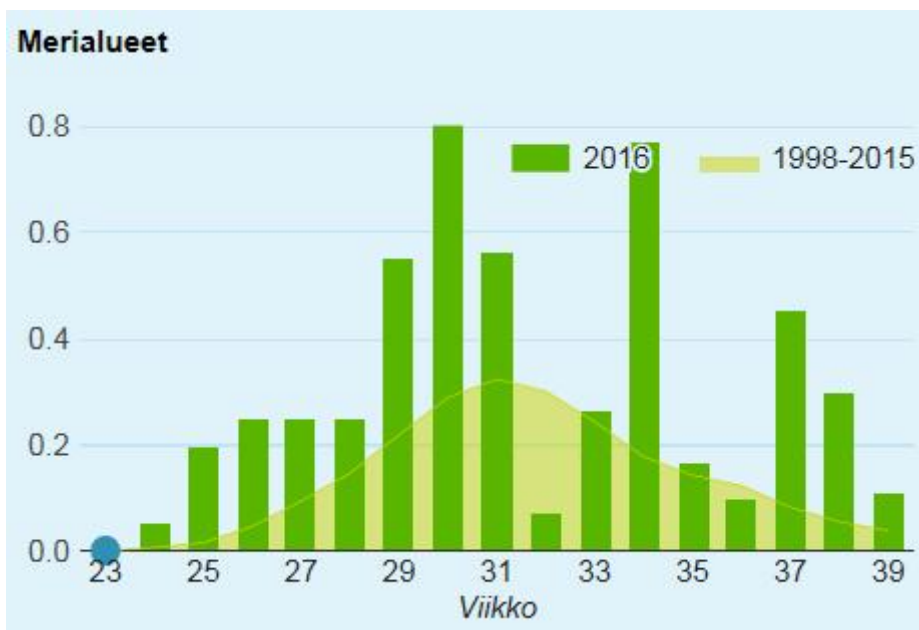
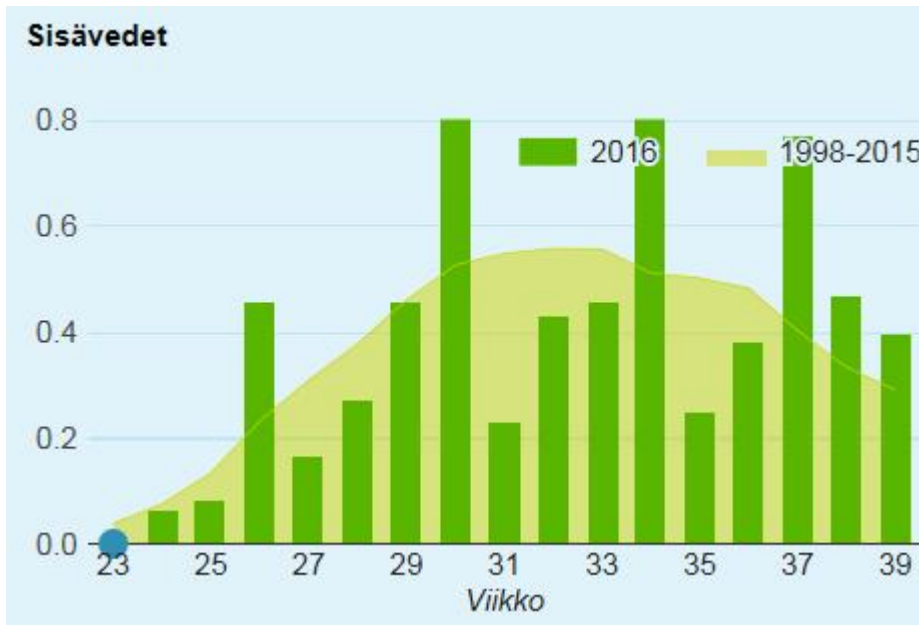
Kesän 2016 leväseuranta Lounais-Suomessa

Kulunut kesä alkoi maan länsiosissa ja lounaisaaristossa tavanomaista vuotta lämpimämpänä ja enteili sinilevien kannalta hyviä olosuhteita massaesiintymille. Lisäksi Saaristomerelle oli talvella muodostunut ravinnetilanne, jossa fosforia oli suhteellisesti paljon verrattuna tyypeen. Sinileviä esiintyikin kuluneena kesänä useina viikkoina keskimääräistä runsaammin erityisesti merialueella, mutta myös sisävesissä. Vakio seurannassa havaittiin ensimmäinen sisävesien sinileväesiintymä jo kesäkuun ensimmäisellä viikolla. Merialueilla sinileviä alkoi ilmestyä normaaliin tapaan kesäkuun puolesta välistä lähtien, joskin runsaampana kuin aiempina vuosina keskimäärin. Sisävesien ja merialueiden sinileväkukinnan ensimmäinen huippu koettiin heinäkuun loppupuolella viikolla 30. Tämän jälkeen sinilevähavainnoissa oli vielä kaksi selvää huippua elokuun loppupuolella ja syyskuun puolivälissä (viikot 34 ja 37). Syyskuussa sinilevät runsastuivat jälleen vuodenaikaan nähden lämpimän ja vähäsateisen sään vaikutuksesta ja sinileviä havaittiin sekä sisävesissä että merialueella keskimääräistä enemmän leväseurannan loppuun saakka (syyskuun loppu).

Valtakunnallisessa leväseurannassa sinileviä havaittiin lähes kaikilla Lounais-Suomen alueen vakiohavaintopaikoilla. Havaintopaikkoja oli yhteensä 39 (sisävesissä 16 kpl ja merialueilla 23 kpl) ja näistä 32 havaintopaikalla levää havaittiin vähintään kerran kesän aikana. Havaintojen määrä vaihteli kuitenkin paljon ja vain noin puolelta paikoista havainnot saatiin viikoittain koko kesän ajan. Havaittujen sinileväesiintymien runsaudet olivat valtaosin vähäisiä (luokka 1). Runsaasti levää (luokka 2) havaittiin neljällä sisävesipaikalla ja seitsemällä merialueen havaintopaikalla. Runsaat leväesiintymät keskittyivät aikaisempien kesien tapaan erityisesti sisävesien havaintopaikoille Köyliönjärvelle ja Kaarinan Littoistenjärvelle, joissa levää havaittiin ajoittain myös erittäin runsaasti (luokka 3). Köyliönjärvellä sinilevää todettiin kuluneen kesän aikana kaikkiaan 14 viikkoa peräkkäin ja leväesiintymät pysyivät runsaina syyskuun loppuun saakka. Muilla havaintopaikoilla runsaat leväesiintymät olivat lähinnä yksittäisiä havaintoja. Kesän vakio seurannan sinilevähavaintoja voi tarkastella Järvi-meriwikiissä: www.jarviwiki.fi > Levätilanne > Varsinais-Suomi.

Vakio seurannan ulkopuolisia sinilevähavaintoja ilmoitettiin kesän aikana ELY-keskukseen sinilevien runsauteen nähden vähän, vain 29 kpl. Näistä valtaosa (26 kpl) tehtiin merialuilta, pääasiassa Saaristomeren alueelta. Havaitut sinilevä määrät vaihtelivat vähäisistä erittäin runsaisiin. Yhtenä syynä ilmoitusten vähäiseen määrään on todennäköisesti se, että ihmiset tallensivat sinilevähavaintojaan suoraan Järvi-meriwikiin mm. havaintolähetti-verkkosovelluksen kautta. Sinilevähavaintojen lisäksi Varsinais-Suomen ELY-keskukseen ilmoitettiin myös muutamia havaintoja sisävesistä rihmamaisten viher- ja yhtymälevien runsaista esiintymistä. Merialueelta ilmoitettiin Saaristomeren puolelta toukokuussa runsaasta panssarileväesiintymästä ja maaliskuussa Porin edustalta piilevien massaesiintymästä, joka oli sotkenut mm. verkkoja. Kansalaisten ilmoittamat levähavainnot löytyvät Varsinais-Suomen ELY-keskuksen verkkosivuilta: www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi > Levätilanne

Tutkituissa sisävesien sinilevänäytteissä esiintyi aikaisempien vuosien tapaan pääasiassa *Anabaena*-sinileviä. Merialueiden lajisto koostui *Anabaena*-, *Aphanizomenon*- ja *Nodularia*-sukujen sinilevistä. *Nodularia*-, ja *Anabaena*-levien tiedetään tuottavan hermo- ja/tai maksatoksiineja. *Aphanizomenon*-sinilevät voivat olla myrkyllisiä sisävesissä, mutta eivät muodosta myrkyllisiä kantoja murtovesissä.

Kuva 1. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen sinileväseurannassa kerättyjen havaintojen pohjalta tehty leväbarometri. Pylväät kertovat sinilevähavaintojen suhteellisen määrän painotettuna levien runsaudella. Tausta kuvaa sinilevän suhteellisen määrän keskiarvon laskettuna vuosille 1998–2015. Taustaa korkeampi pylväs tarkoittaa, että kyseisellä viikolla sinileviä on havaittu pitkäaikaista keskiarvoa runsaammin.